

Welkom bij de Wandelnet-Webinar 'Van 3+30+300 naar 3000'

Welkom!

W/ANDELNET

Altijd in beweging

Cas van Hardeveld

Public Affairs medewerker

Programma

10.05 uur | Kansen met de 3+30+300 vuistregel voor meer wandelkwaliteit door Frank Hart (Wandelnet)

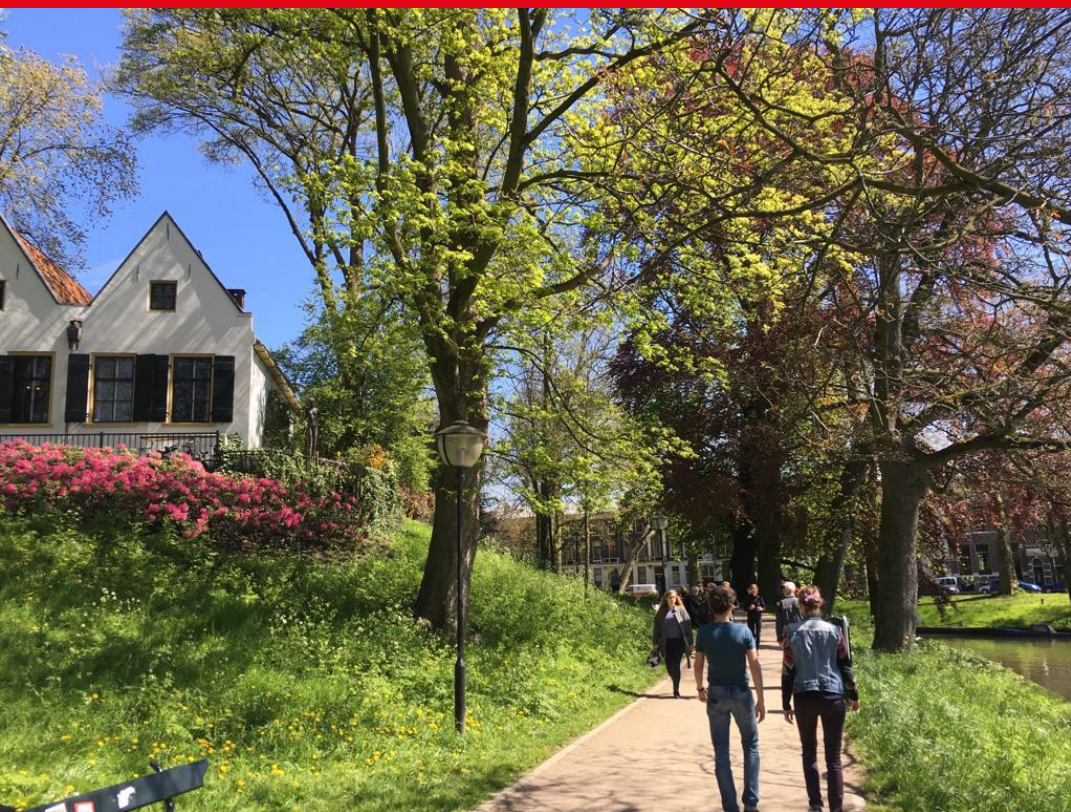
10.15 uur | Werkingsmechanisme toegankelijk groen op gezondheid door Merel Spijkerman (Alles is Gezondheid)

10.30 uur | De 3+3+300 + 3000 in de praktijk: casus gemeente Dordrecht door Annemarie Lammers (Gemeente Dordrecht)

10.50 uur | Discussie & vragen

11.00 uur | Wrap-up & afsluiting

3-30-300 plus 3000

Over gezondheid en
wandeldkwaliteit in een
groene omgeving

**‘Een wandelaar is een
indicatie dat de
buitenruimte leeft en
leefbaar is’**

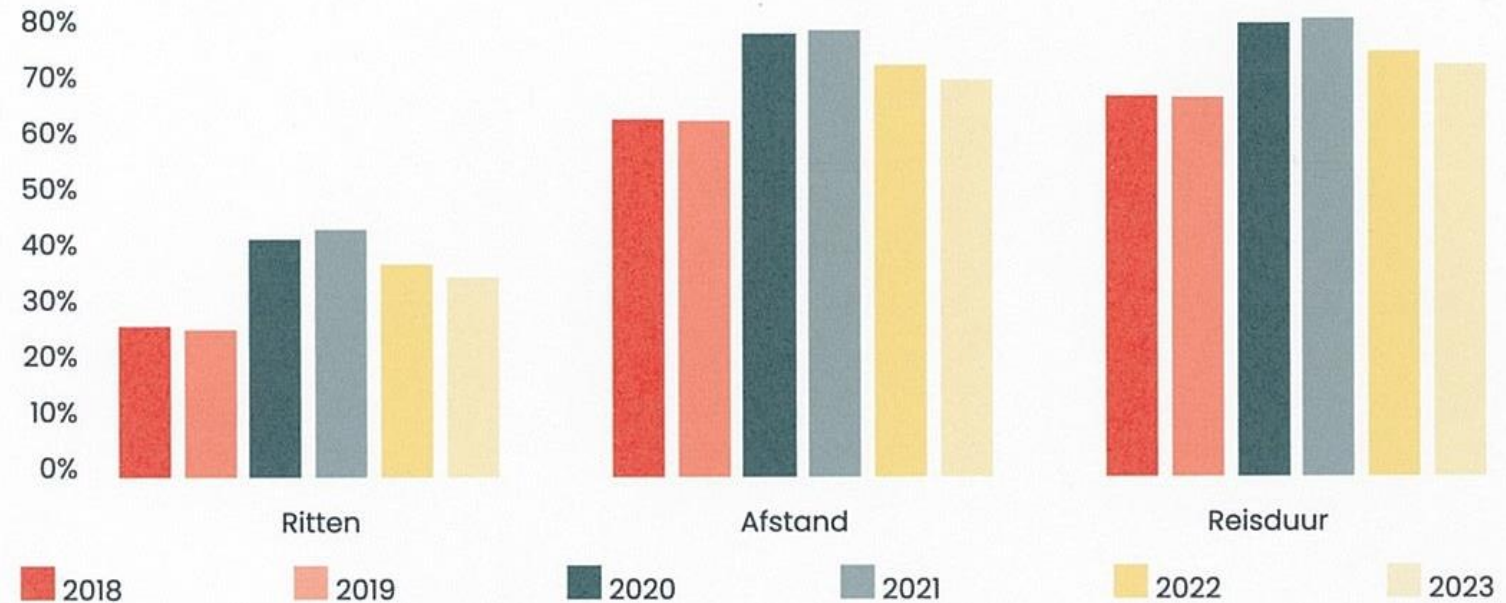

Ommetjes populair

Wandelmonitor 2021:

‘Een ommetje is een wandeling van circa 20 minuten tot een uur’.

- 84% Nederlanders (+16jr)
- Totaal 1,8 miljard / jaar

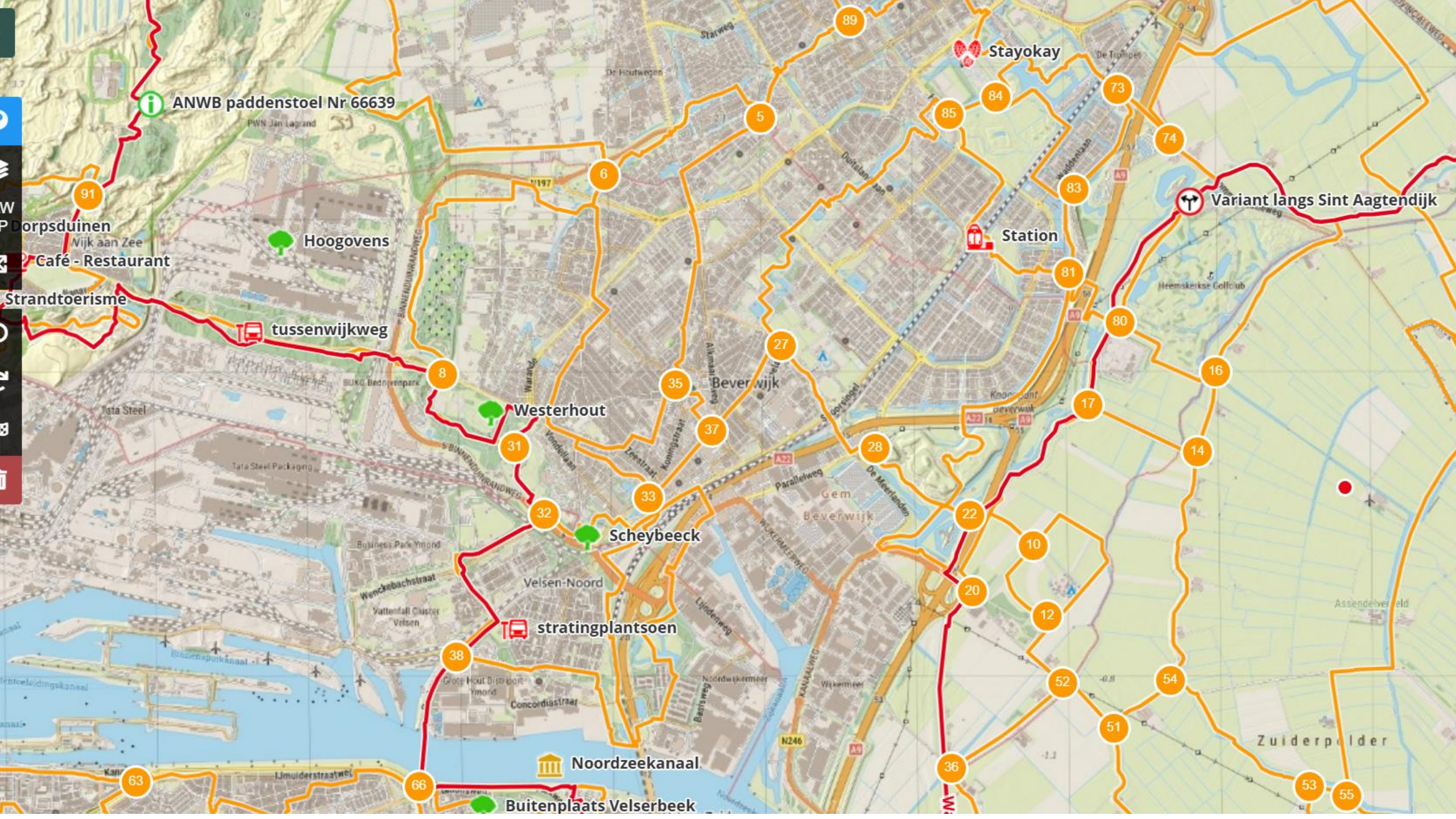
FIGUUR 6: AANDEEL OMMETJES IN RITTEN, AFGELEGDE AFSTAND EN REISDUUR TE VOET PER JAAR VAN 2018 T/M 2023

Bron:

‘Loopfeiten 2024’

Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid

ANWB paddenstoel Nr 66639

Stayokay

Variant langs Sint Aagtendijk

Station

Hoogovens

tussenwijkweg

Westerhout

Beverwijk

Scheybeek

stratingplantsoen

Noordzeekanaal

Buitenplaats Velserbeek

Zuiderpolder

Gezondheid en welzijn met stadsgroen bevorderen: de 3-30-300 vuistregel

3 bomen zichtbaar vanuit elk huis

De eerste regel is dat iedereen vanuit huis minstens drie bomen moet kunnen zien, liefst bomen van behoorlijke omvang.

30 procent bladerdek in elke buurt

Op wijkniveau zou 30% bladerdek een minimum moeten zijn, en steden moeten waar mogelijk streven naar een nog hoger percentage.

300 m van het dichtstbijzijnde park of groene ruimte

Niemand mag meer dan 300 meter van een park of groene ruimte wonen waar je kunt recreëren. Als afstand wordt vaak een veilige wandeling van 5 à 10 minuten genoemd.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Kennisbundeling Groen en Gezondheid

2022 - Kennisbundeling Groen en Gezondheid

Handleiding natuur en gezondheid

De wetenschappelijke onderbouwing
van de relatie tussen natuur en gezondheid

J. Maas en J.A. Postma, 2025

VIER WERKINGSMECHANISMEN

OP BASIS VAN WETENSCHAP

ALLES IS
GEZONDHEID

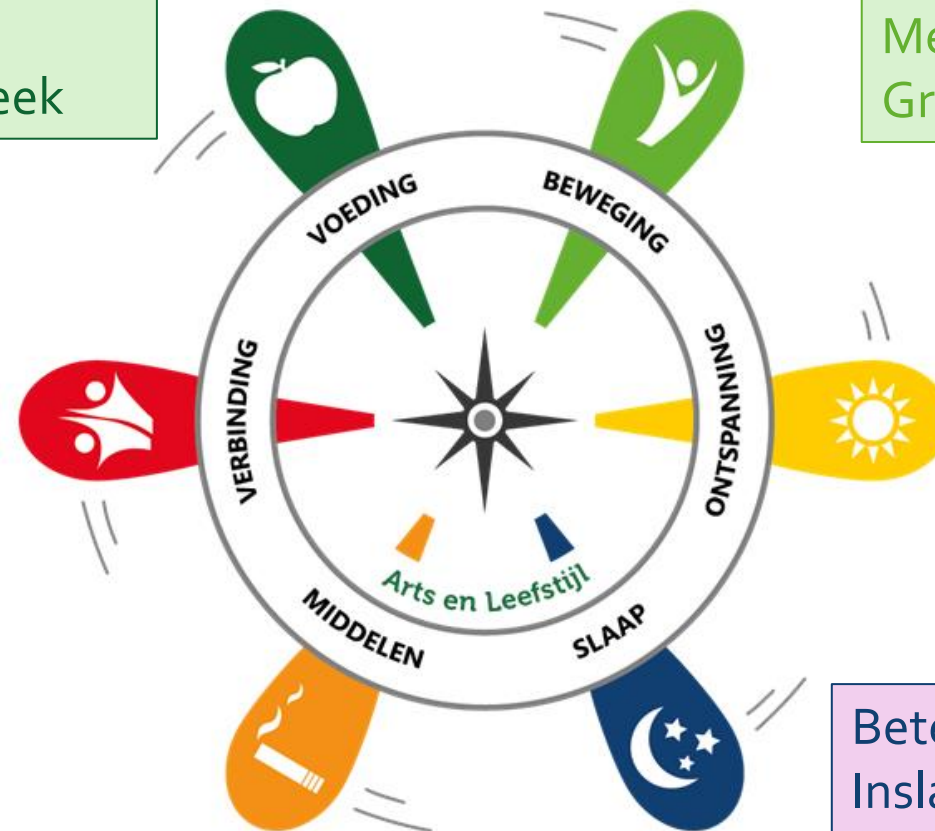
LEEFSTIJL: GROEN BIJNA OVERAL POSITIEF EFFECT

Meer groenten en fruit
Meer variatie bij eigen kweek

Meer en vaker bewegen,
Grotere intentie > volhouden

Meer ontmoeting,
belangrijk bij zingeving

?? Geen onderzoek

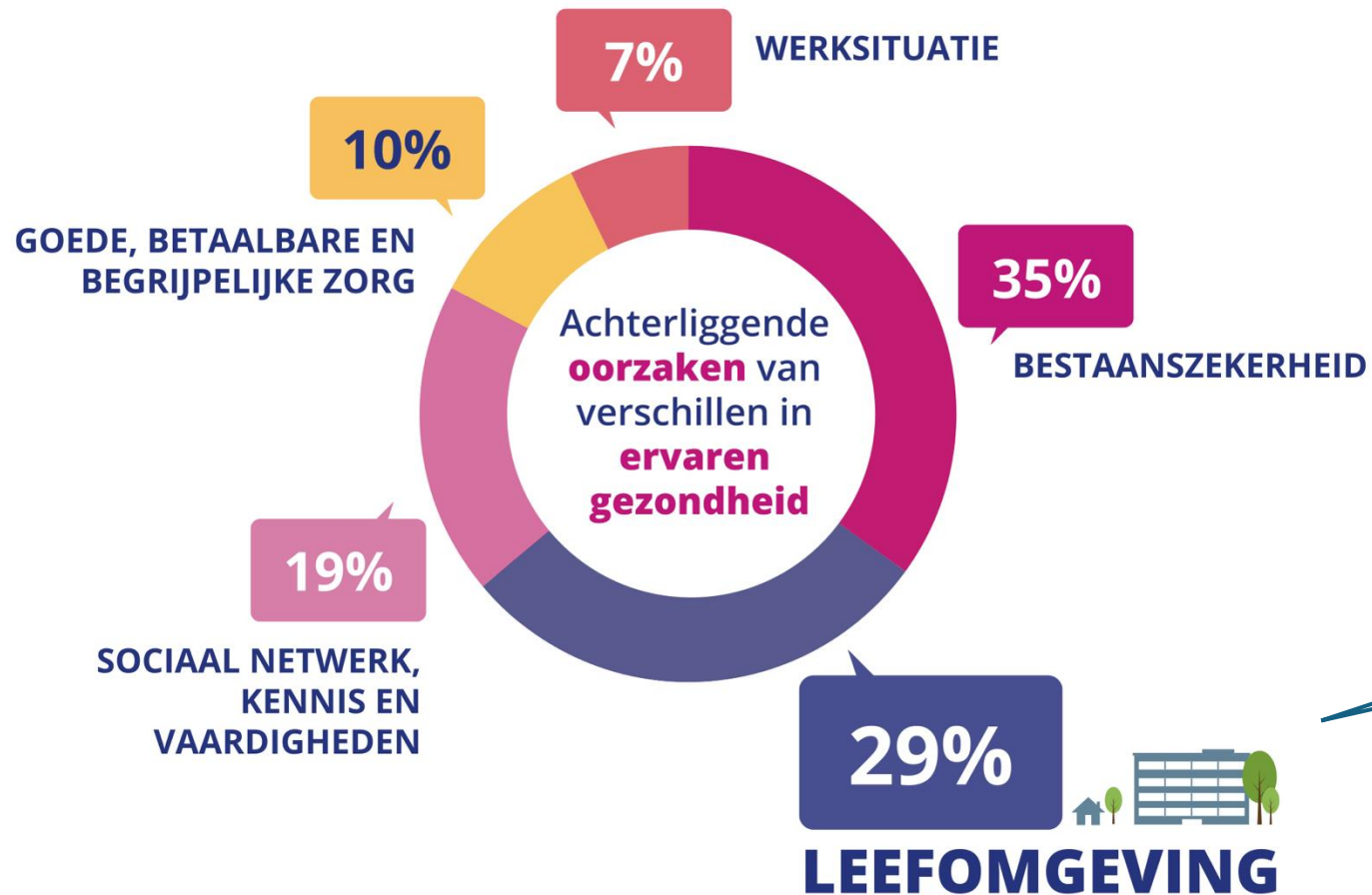

Zie eerdere dia

Betere kwaliteit en kwantiteit,
Inslapen en doorslapen

LAAGOPGELEID? 6 JAAR EERDER DOOD, 15 JAAR EERDER ZIEK

GROOTSTE EFFECT GROEN BIJ INWONERS MET LAGE SOCIAALECONOMISCHE POSITIE

Groen levert bijdrage.
Naast criminaliteit, geluid, vocht
in woning, overbevolking.

Top-10 maatregelen voor nieuwbouw en gebiedsontwikkeling

Link naar de Top10:

https://www.allesisgezondheid.nl/wp-content/uploads/2025/05/Alles_is_Gezondheid_KAN_Natuurinclusiefbouwenvoorgezondebewoners_2025.pdf.pdf

De
3+30+300+3000
streefwaarde

Haarlem (foto: Nanda Sluijsemans)

Streef naar de 3+30+300+3000+waarde. Vanuit je woning minstens 3 bomen kunnen zien, 30% van iedere wijk is voorzien van een bladerdek, iedereen kan op 300 meter van huis een park of groene ruimte van minstens een hectare bereiken.⁶ We voegen hier een groen ommetje van circa 3000 meter aan toe, omdat dat stimuleert tot meer bewegen.

Hoe werkt het op je gezondheid?

• **Milieufactoren:** een natuurlijke omgeving draagt bij aan verminderde stress en geluidsoverlast van de luchtkwaliteit 7

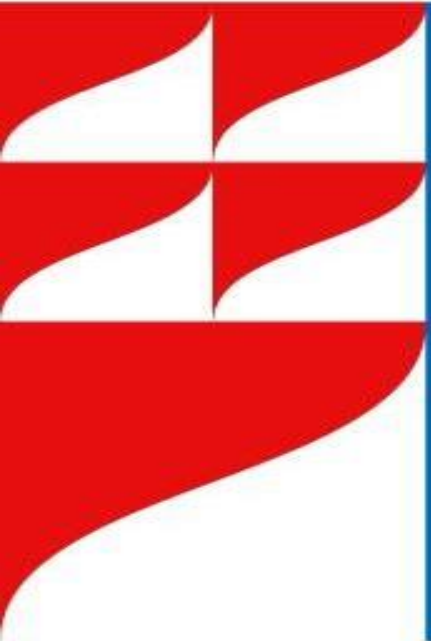
Bewegen: meer bewegen in voor een gezond gewicht, drukverlaging van de bloeddruk, hartslag, verlaagt de kans op hart- en vaatziekten, suikerhart draagt bij aan een sterker ze

Ontmoeten en ontspannen: omgeving wordt als een pret om elkaar te ontmoeten.⁴ Meer ontspannen als ze uitgaan vanuit de woning.⁷ Het bloeddruk, een lagere hartslag van het cortisolniveau (s

Zingeving: verblijven in een omgeving draagt bij aan zingevoerings- en verwerkingsprocessen.⁴ Een route in de nabije omgeving is daar heel geschikt voor.

Psychische gezondheid: in minstens 20% groen oppervlak mensen minder vaak last van depressie.¹ In een wijk met oppervlak geldt dit ook voor Uitzicht op groen geeft afname verbeterd de stemming en vermindert angstklachten.⁸

♥ **Ervaren gezondheid:** mensen met een betere gezondheid als ze worden uitgenodigd om hun omgeving en gemakkelijk tot de natuur.⁴

3-30-300-3000 regel Dordrecht

Annemarie Lammers

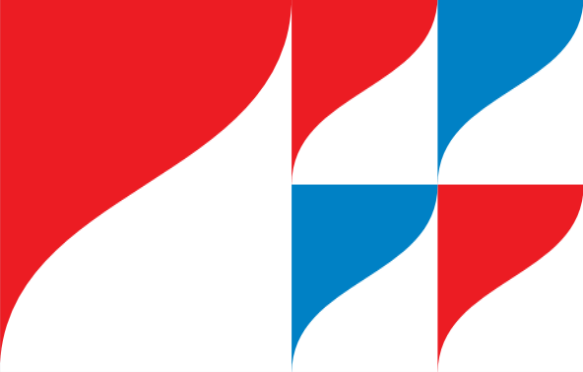
Claudia Bokel

Webinar Van 3+30+300 naar 3000

8 december 2025

DORDRECHT

Opgave Groenblauwe Stad

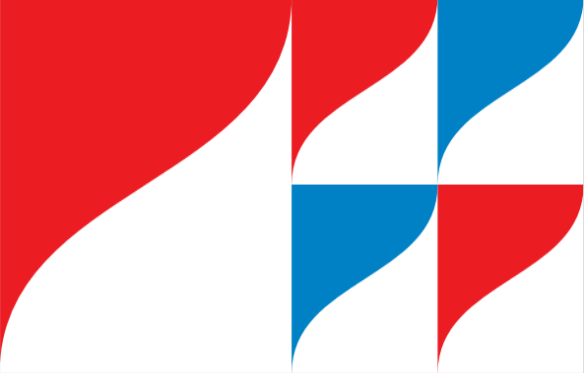
**Politiek akkoord
2022 - 2026**

**Samen bouwen
aan een sterk en
groen Dordrecht**

De opgave draagt bij aan:

- De ambities van het college op het gebied van klimaatadaptatie, biodiversiteit en het vergroenen van stenige plekken, wijken, schoolpleinen, verbindingzones en zelf- en samenredzaamheid op gebied van klimaatadaptatie.
- Stimuleren van spelen, bewegen en ontmoeten in het groen, zodat de gezondheid en het leefplezier van de Dordtenaren wordt bevorderd.
- De realisatie van de Groeiagenda 2030, Stadspark XXL, Visie de Staart en Programma natuur en recreatie.
- Onderdeel van de versnelde gang naar klimaatneutraliteit (2040).

Opgave Groenblauwe Stad

Research & development opgave

Doel: het groener en klimaatbestendig maken van de stad als het 'nieuwe normaal'

Drie speerpunten:

1. Klimaatadaptatie
2. Biodiversiteit
3. Verleiden tot bewegen en ontmoeten

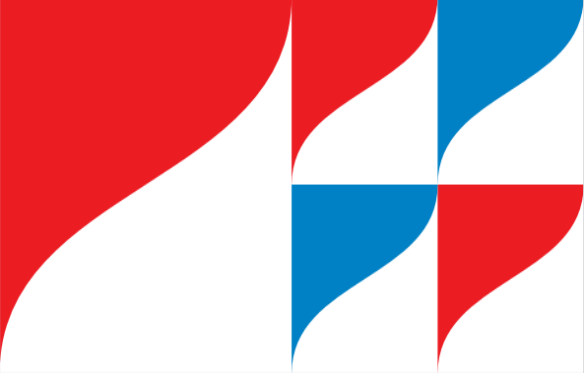
Werkwijze: onderzoek/pilots, monitoren wat dit oplevert, processen op basis daarvan aanpassen en opschalen binnen Dordrecht

Verleiden tot bewegen en ontmoeten

- Doel is het creëren van een stad die fijn en gezond is om in te leven
- Inzet op een groenblauw netwerk van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken en groenblauwe routes die uitnodigen tot bewegen en ontmoeten
- Stimuleren van het gebruik ervan
- Samenwerking tussen het fysiek en sociaal domein belangrijk
- Beleidstrajecten en projecten

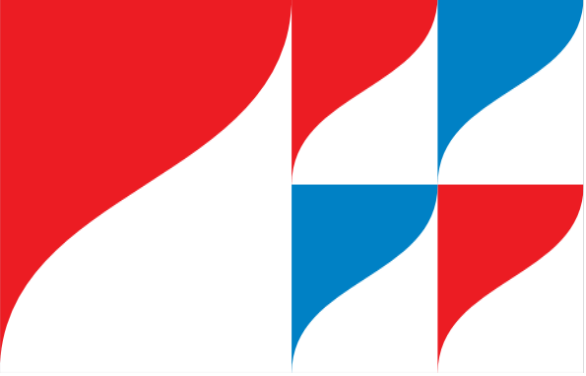

Adviesgroep gezonde leefomgeving

- Brede integrale adviesgroep met vertegenwoordiging uit sociaal en fysiek domein
- Advies nieuw beleid
- Advies (nieuw)bouw en herstructurering
- 1x per maand 1 uur overleg

Betrokken disciplines adviesgroep

Vaste leden:

- Gezonde leefomgeving
- Mobiliteit
- Sport
- Gezondheid
- GGD ZHZ
- Stedenbouw
- Groen en spelen
- RO
- Recreatie
- Zorg en ondersteuning
- Wijken
- Nationaal programma Dordt West
- Citizen Science/Life Critical

Op uitnodiging:

- Milieu
- Andere disciplines
- Externe sprekers, partners, etc.

Verankering in de Omgevingsvisie 2.0

De centrale ambitie van Dordrecht is de verdere ontwikkeling van de gemeente naar een **levendige, veilige en groene stad** met een **veerkrachtige bevolking** en een **hoger welvaartsniveau**. Op die manier waarborgen we het huidige voorzieningenniveau ook in de toekomst. **Klimaatbestendig en waterrobuust** worden is dus een essentieel onderdeel van deze ambitie. Ons doel om ook een **duurzame en klimaatneutrale stad** te worden, ligt in het verlengde daarvan.

Eiland met kwaliteit

Dordrecht wil een eiland met kwaliteit zijn. Een fijne plek om te leven. De historische gebouwen en het landschap zijn uniek en willen we behouden. Maar we willen dat ook de nieuwe huizen en nieuwe werkplekken van goede kwaliteit zijn. Bovendien moet ons eiland levendig, veilig en groen zijn – met een mooie natuur. **Ons eiland is:**

1. Aantrekkelijk

In 2040 is Dordrecht nog steeds een aantrekkelijke stad voor iedereen. Het is fijn om hier te wonen, verblijven en ontspannen. Er is aandacht voor levendigheid én leefbaarheid. Bezoekers en bewoners genieten van alles wat de stad te bieden heeft.

2. Bereikbaar

Voor alle reizen de auto pakken is niet toekomstbestendig. Met betrekking tot bereikbaarheid stellen we niet langer de auto centraal, maar de Dordtenaar en de bereikbaarheid van zijn/haar bestemming. Waarbij wandelen en fietsen door het toepassen van het STOMP principe hogere prioriteit krijgt. Daarnaast borgen we een goede doorstroming van autoverkeer op de belangrijkste verbindingen.

3. Gezond

We werken aan het permanent verbeteren van de milieukwaliteit in de stad en het creëren van een groene omgeving die ons uitnodigt om de natuur te beleven en om te spelen, te bewegen, te sporten en te ontmoeten.

4. Economisch toekomstbestendig

Onze economie staat in het teken van de brede welvaart: de welvaart in economische, ecologische en sociaalmaatschappelijke zin. In het 'hier en nu' én in het 'elders en later'. We richten ons daarom op een toekomstbestendige-, een duurzame-, en een inclusieve economie. We streven hiermee naar een dienstbare economie, die bijdraagt aan maatschappelijke doelen en de brede welvaart in stad en regio.

5. In 2040 klimaatbestendig

Als koploper op het gebied van klimaatadaptatie (het voorbereid zijn op klimaatverandering) wil Dordrecht al in 2040 klimaatbestendig en waterrobuust zijn.

6. Duurzaam en in 2040 klimaatneutraal

Dordrecht wil in 2040 een duurzame en klimaatneutrale (niet bijdragen aan de opwarming van de aarde) stad zijn. Dit betekent dat we in 2040 geen broeikasgassen meer uitstoten of dat we die uitstoot goedmaken, bijvoorbeeld door meer groen in de stad aan te leggen.

7. Biodivers

Dordrecht werkt actief aan het stoppen van de achteruitgang van biodiversiteit en richt zich verder op het behoud en de versterking van de huidige biodiversiteit.

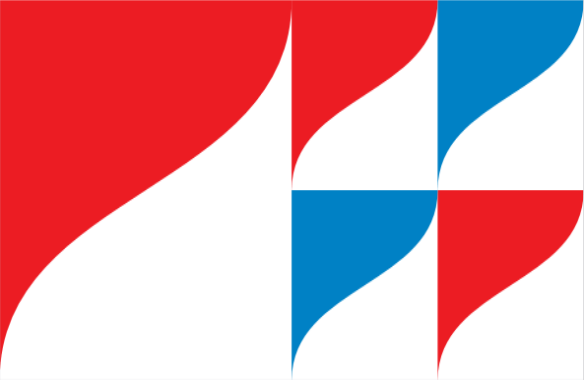
Doel gezonde stad

Uitgangspunten 'zachte' waarden gezonde stad:

A.5.4 Doel 3: Dordrecht is een gezonde stad

- Realiseren, verbeteren en in stand houden van voldoende ruimte om te spelen, bewegen, ontmoeten en het groen te beleven
- Een voor iedereen toegankelijke leefomgeving
- We stimuleren het gebruik van de speel-, beweeg-, sport- en ontmoetingsplekken en groenblauwe routes
- Een gezonde klimaatadaptieve, groene inrichting van de openbare ruimte
- Rookvrije kindomgevingen (speeltuinen, kinderboerderijen en sportclubs)
- Een sociaal veilige inrichting van de leefomgeving
- Een gezonde voedselomgeving

5% streefwaarde en 3-30-300-3000 regel

- Realiseren, verbeteren en in stand houden van voldoende ruimte om te spelen, bewegen, ontmoeten en het groen te beleven
 - *streefwaarde om 5% van het netto woongebied te reserveren voor speel-, beweeg-, sport- en ontmoetingsplekken die zijn verbonden door groenblauwe routes*
- Een gezonde klimaatadaptieve, groene inrichting van de openbare ruimte
 - *Een belangrijke leidraad daarbij is de 3 -30 -300 regel die we in Dordrecht als wens hebben uitgebreid tot de 3 -30 -300 -3000 regel*

Hoe is de 3000- toevoeging ontstaan?

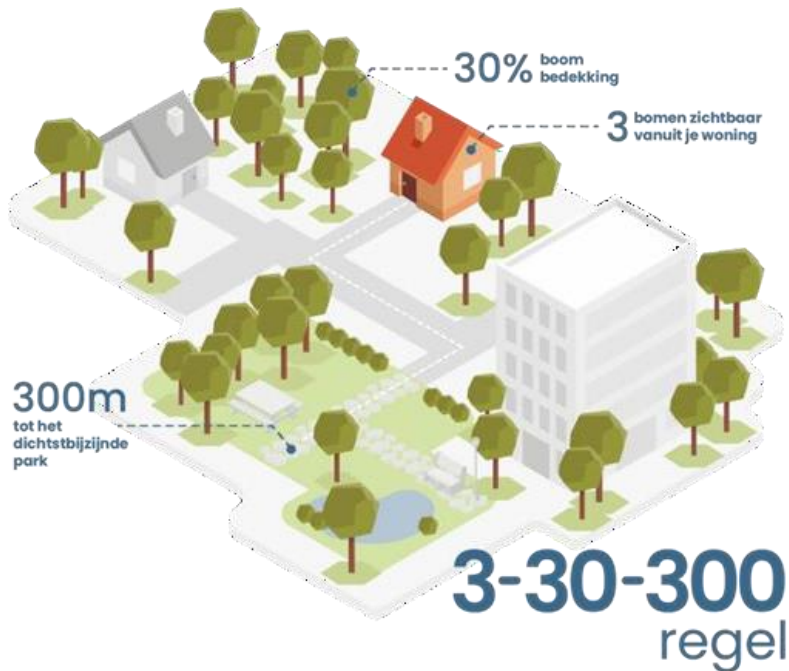
- Voorjaar 2023 doelomschrijving Omgevingsvisie 2.0 opgesteld door de adviesgroep
- Daarin 3000 toegevoegd aan de 3-30-300-regel:
 - lange routes in het gebied van 3000 meter voor autovrij (sportief) bewegen
- De OGV 2.0 najaar 2025 vastgesteld door de raad
- 3000 meter lange routes ook opgenomen in de sportvisie

3-30-300-3000 regel

Vanuit je woning zicht op 3 bomen, 30% boomkroonbedekking/schaduw, 300 meter tot het dichtstbijzijnde park, lange routes in het gebied van 3000 meter voor (sportief) bewegen (dit laatste is een Dordtse uitbreiding op de 3-30-300 regel bij optimale kwaliteit). De lange routes zijn bedoeld voor autovrij en veilig sporten in een groen gebied voor meer dan alleen wandelen, denk o.a. aan hardlopen, fietsen, skaten en buitenfitness.

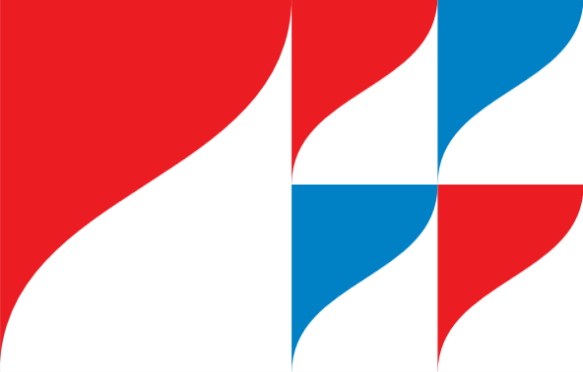

Adviesgroep gezonde leefomgeving

Als Adviesgroep gezonde leefomgeving maken we ons hard voor:

- 5% speel- beweeg- sport- en ontmoetingsplekken verbonden door groenblauwe routes
- Stimuleren van het gebruik 3-30-300-3000 regel

Groenblauwe regel(s)

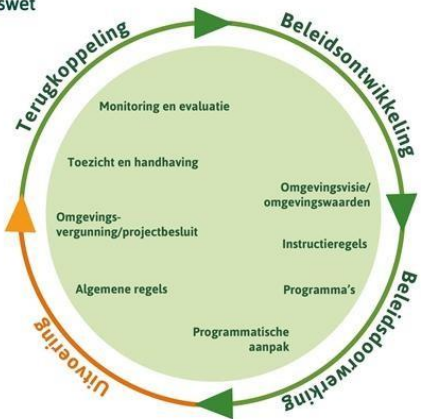

GROENBLAUWE REGEL(S)

Inhoudsopgave

Doel en aanleiding.....	2
Biodiversiteit.....	3
Gezonde leefomgeving	3
Klimaat(adaptatie).....	4
.....	5
.....	5
.....	6
.....	7
.....	7
.....	8
.....	14
.....	25

 Aan de slag met de Omgevingswet

- Groenblauwe eisen voor nieuwbouwontwikkelingen en herinrichting openbaar gebied
- Opgenomen in de 3^e wijziging van het Omgevingsplan
- Begin 2026 naar de raad

STOMP

3. EEN NIEUWE KIJK OP MOBILITEIT

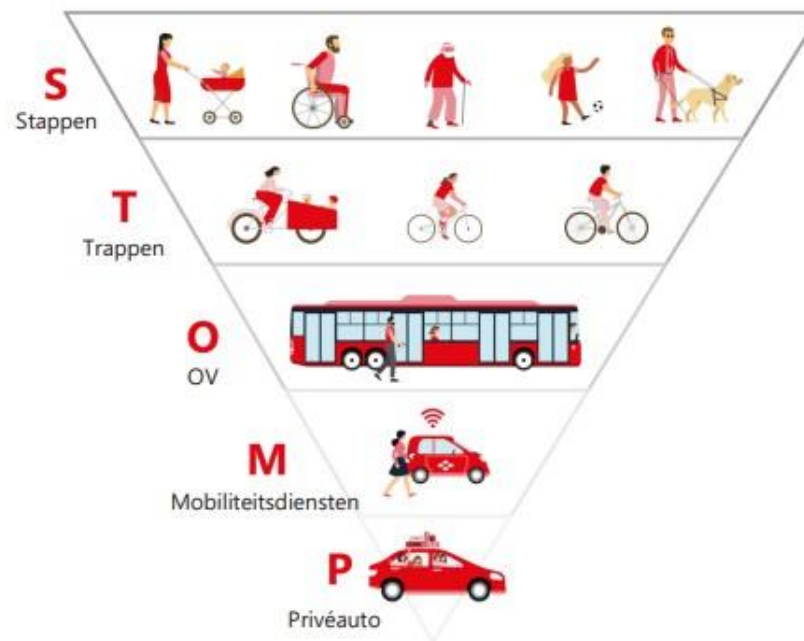
Dordrecht wil een stad zijn die goed bereikbaar is over water, spoor en weg, waardoor het aantrekkelijk is en blijft om er te ondernemen, wonen en werken. Met de groei van de stad neemt het aantal inwoners en verplaatsingen toe, wat de bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid van de stad verder onder druk zet. Een transitie is daarom noodzakelijk om deze groei te faciliteren en tegelijkertijd de stad bereikbaar en leefbaar te houden. Voor 2040 kijken we dan ook met een bredere blik naar bereikbaarheid en benaderen we de verschillende vervoerswijzen in samenhang. Hierbij komt de mens centraal te staan en krijgt langzaam verkeer, ofwel actieve mobiliteit (voetgangers en fietsers) voorrang op de auto door het toepassen van het ontwerpprincipe STOMP. Door een aantrekkelijk alternatief te bieden voor de auto kunnen we de groeiende mobiliteitsbehoefte ook richting de toekomst faciliteren, zorgen we voor betere luchtkwaliteit, een vermindering van geluid en ontstaat er ruimte voor groen, plekken om te spelen, ontmoeten, sporten en veilige fiets- en wandelpaden. Zo houden we Dordrecht in de toekomst aantrekkelijk, bereikbaar en gezond.

3.1 Een bredere blik

De ambitie voor 2040 is om met een bredere blik naar mobiliteit te kijken. De opgestelde doelen (Hoofdstuk 2.3.4) dragen hier aan bij. Mobiliteit is één van de knoppen waaraan gedraaid kan worden om deze doelen te bereiken maar is wel een belangrijke knop. Door nadrukkelijk ook verbanden te leggen met andere beleidsdomeinen zoals ruimtelijke ordening, economie en sport, borgen we dat gemeentelijk beleid elkaar versterkt en de impact op het behalen van de doelstellingen wordt gemaximaliseerd.

Veranderen naar actieve, gezonde en schone vervoerswijzen

In de loop van de ontwikkeling van Dordrecht is met de opkomst van de auto de positie van actieve, gezonde en schone vervoerswijzen op sommige plekken meer op de achtergrond geraakt in de manier waarop we de openbare ruimte inrichten. Om de voetganger, fietser, openbaar vervoer en deelmobiliteit meer te faciliteren in Dordrecht, hanteren we het STOMP-principe. Door bij de afweging van welke modaliteiten waar hoge kwaliteit krijgen, te beginnen bij de eisen en wensen ten aanzien van 'Stappen', dan 'Trappen' enzovoort, voorkomen we dat de grootste ruimtevragers vanaf het begin het straatbeeld bepalen en de actieve vervoerswijzen terechtkomen in de 'restruimte'. Terwijl auto's nog steeds

Sportieve ambitie

Dordrecht in top 10 sportiefste gemeente van Nederland

Visie

In 2030 draagt sport nog meer bij aan een gelukkiger, gezonder en sterker Dordrecht. Het versterken van de sportsector heeft prioriteit. Een sterke sportsector vormt de basis om de kracht van sport optimaal in te zetten.

Doel

In 2030 sport of sportief beweegt 80% van de Dordtenaren één keer per week of vaker

Programma's

1. Een omgeving die uitnodigt tot sport en bewegen
2. Een leven lang sportplezier voor iedereen

Ambitie 1
Sportparken zijn
doorontwikkeld
tot vitale sportparken

**Dordt
Sport**

Ambitie 2
Openbare leefruimte wordt
meer sportief gebruikt

Ambitie 3
Binnensportaccomodaties
zijn toekomstbestendig

Ambitie 4 Sportiefste jeugd van Nederland

**Ambitie 5
Iedereen doet naar
vermogen mee aan
sport en bewegen**

Ambitie 6 Vitale sport- en beweegaanbieders

**SPORTPLEZIER
STAAT BIJ ONS OP NR 1!**

Ambitie 7 Topsport inspireert en maakt schapetrots

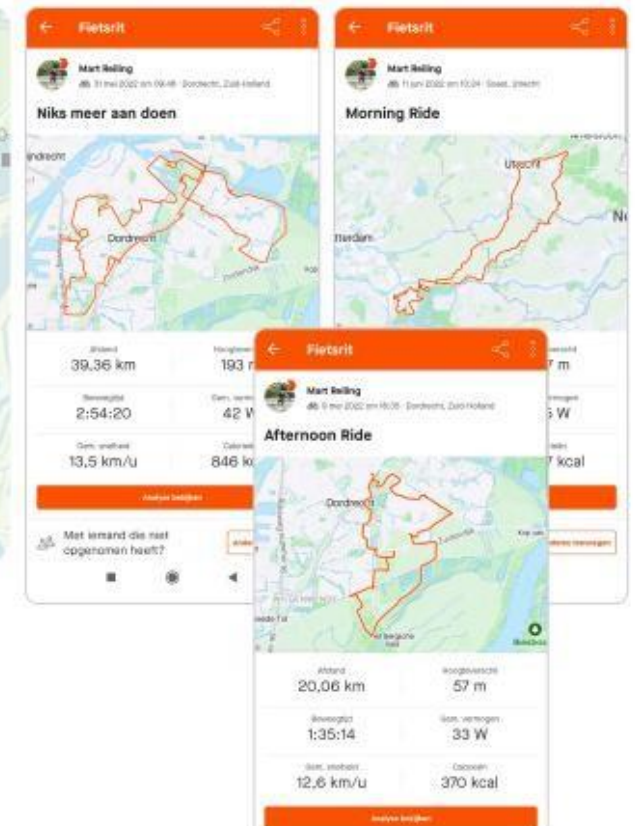
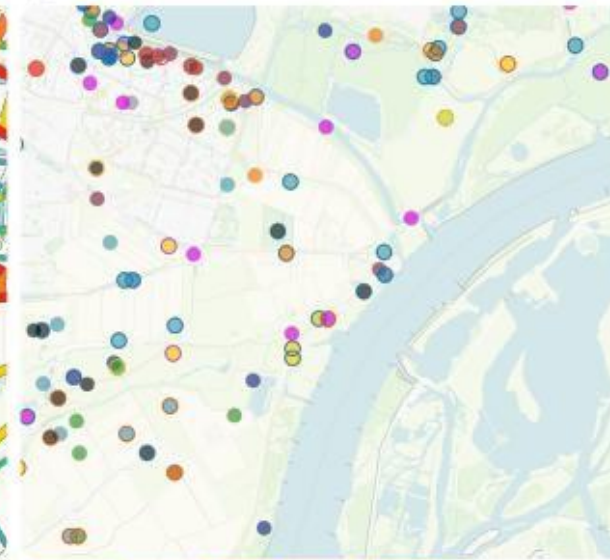
Opdracht Track Landscapes om kansen voor buitensport in kaart te brengen

ONDERZOEKSMETHODES

Strava: Sportief ruimtegebruik in kaart van ~4000 Dordtenaren

(Kaart-)enquête: wensen van 472 sportieve mensen
Kilometers maken op ooghoogte

Enquête gecombineerd met de sportdeelnameindex van NOC*NSF

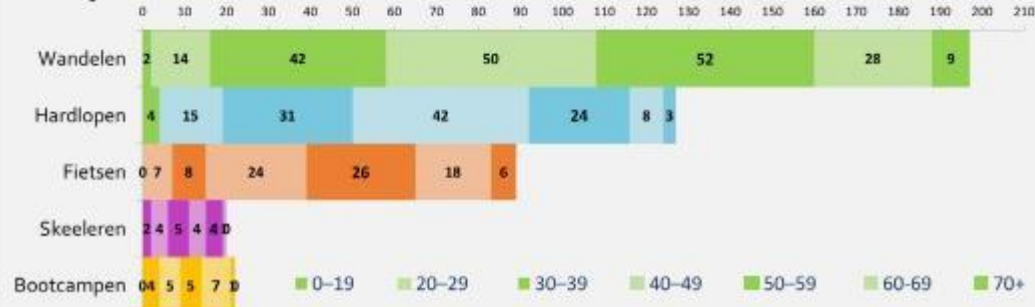
ENQUETE deelname

man / vrouw

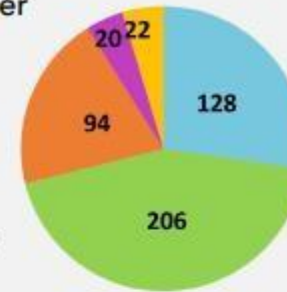

leeftijden

type sporter

- Hardlopen
- Wandelen
- Fietsen
- skeelers
- bootcampen

Sportdeelname per tak van sport april 2021

sportdeelnameindex
NOC-NSF 2021

Mannen

Vrouwen

Passages van wandelaars in kaart gebracht

WANDELAARS

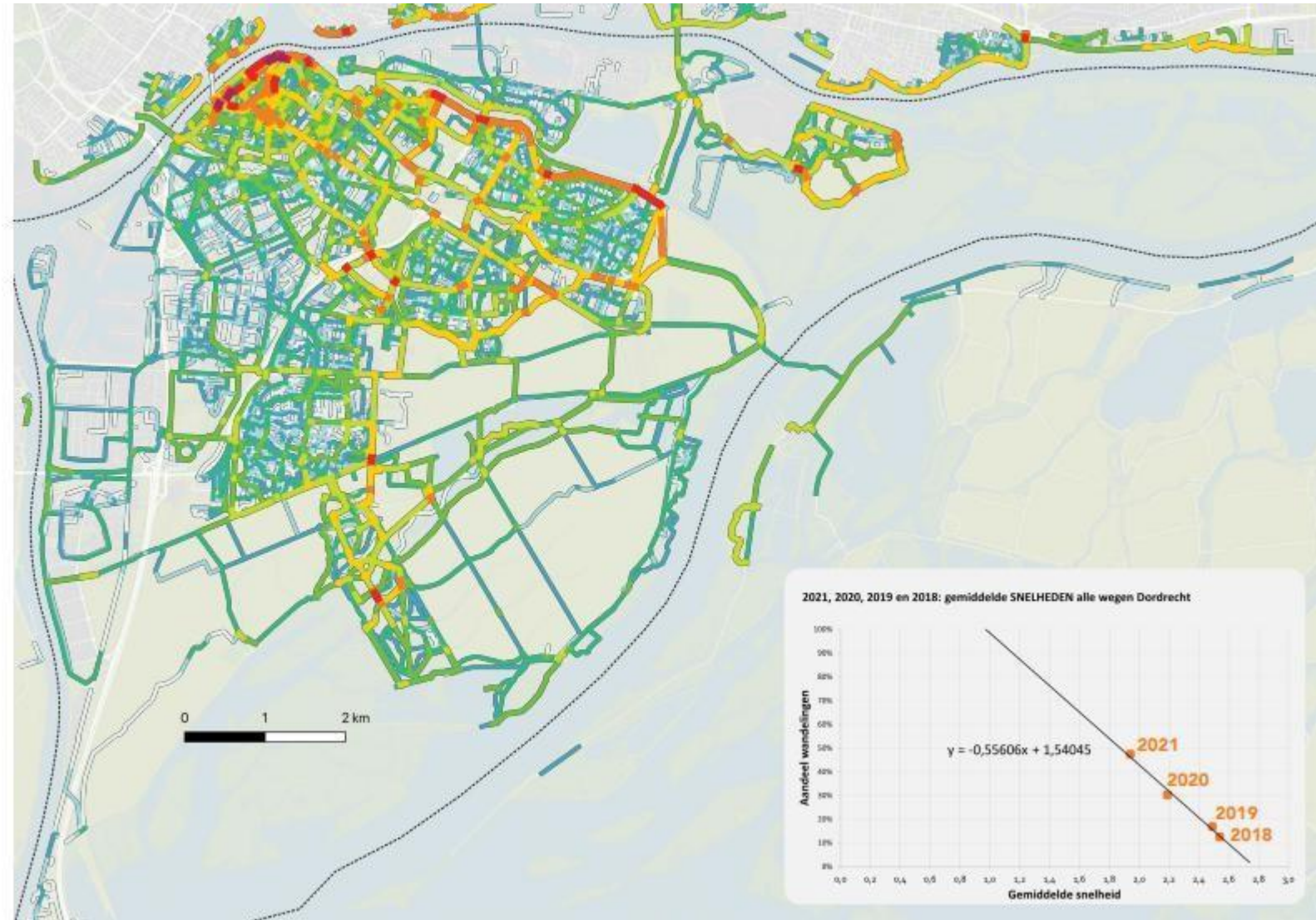
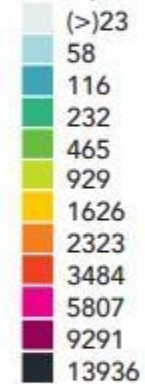
obv **STRAVA** 2021

67.136 activiteiten

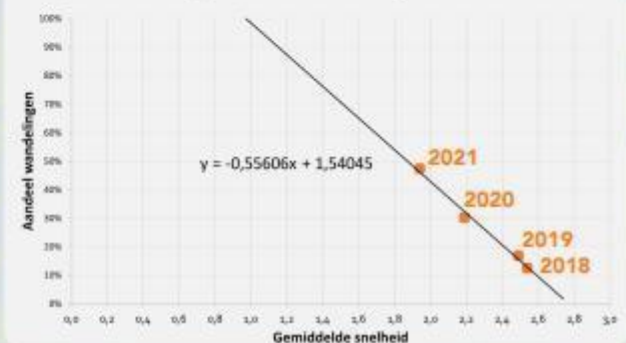
'3400'

lokale bewoners

Aantal passages

2021, 2020, 2019 en 2018: gemiddelde SNELHEDEN alle wegen Dordrecht

De identificatie van knelpunten om de routes te verbeteren

Wielwijk & Crabbehof stap 2:
Faciliteiten in (sport)parken toevoegen +
verduidelijken entrees

Wielwijk & Crabbehof stap 3:
Kwaliteit nieuwe parkzone aan Admiraal de
Ruyterweg doortrekken

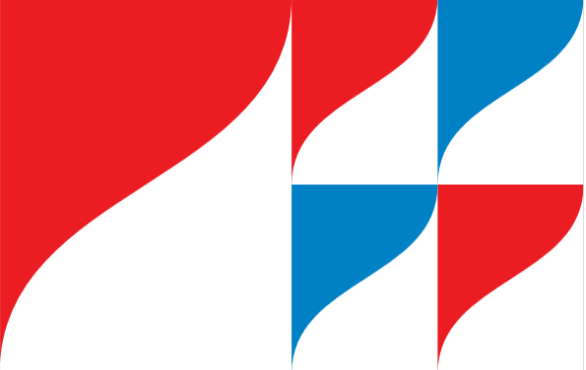

Wielwijk & Crabbehof stap 3:
Zuidendijk, ruimte voor fiets en voetganger

Wielwijk & Crabbehof stap 3:
Veilig oversteken

Loopscore: maat voor het gemak (gebruikswaarde) en aantrekkelijkheid (belevingswaarde) waarmee in een gebied gelopen kan worden.

Infrastructuur (voetpad, modaliteiten)	4	4
Omgevingskwaliteit (geluid, luchtkwaliteit)	4	4
Nabijheid voorzieningen (scholen, winkels)		
Toegankelijkheid (obstakels, onderhoud)		
Levendigheid (bedrijvigheid, bankjes)	10	5
Allure (oude gebouwen, theater)		
Veiligheid (sociale- en fysieke veiligheid)	19	14
Aantrekkelijkheid (groen, water)	32	24
Bewegwijzering (informatie, wegwijzers)		

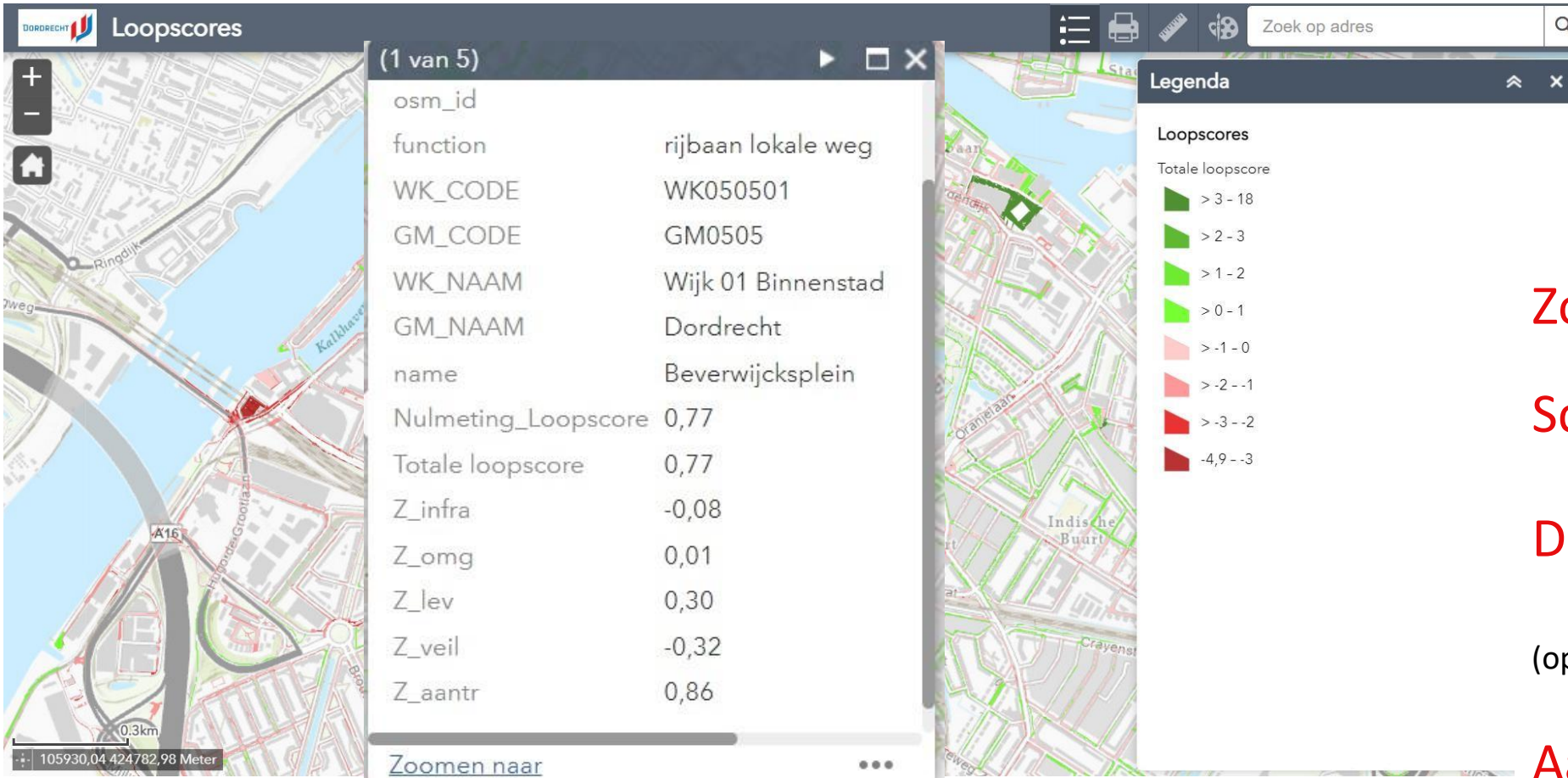
Totaal 69 indicatoren van de 160. Van deze 69 is van **51** data beschikbaar (74%)

Kwaliteit loopmogelijkheden in omgeving van speeltuinen (Brederostraat)

Loopscores raadpleegbaar in Samen op de Kaart

Zoombaar

Scrollbaar

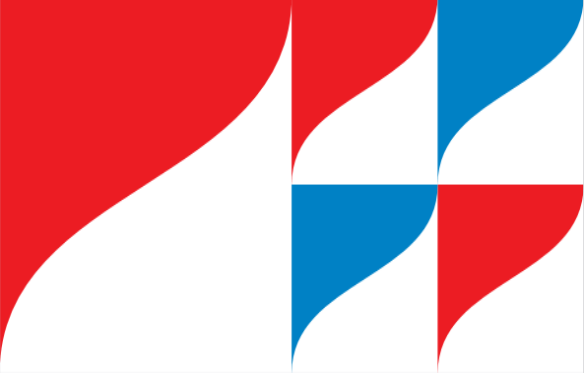
Doorzoekbaar

(op wijk, buurt, straatnaam, adres)

Aanklikbaar

Voor eventueel vervolg: Deze resultaten zijn te combineren met andere gegevens!

(interactief, verdiepend)

3-30-300-3000 regel

- Regel is geborgd op visieniveau
- We geven hem mee met gebiedsontwikkelingen, bijv. Stadsas Dordt
- Routes Stadspark Dordrecht
- Vraag gemeenteraad 3000-regel ook in bestaande stad

Deelsessie Nationaal Masterplan Lopen Bijeenkomst 5 juni 2025

Input opgehaald uit workshop over 3-30-300-3000 regel bij bijeenkomst Masterplan Ruimte voor Lopen op 5 juni 2025

Ideën/suggesties

- Routes in **Woonwag** zetten
- **Stapwag** als input voor de rondjes
- Route voor kinderen; er moet iets te doen zijn
- Groene plekken en routes, kijken waar mist nog iets
- Wandelstraat naast fietsstraat
- Goed naar oversteekplekken kijken
- Wijkscans **Woonwag**; subsidie benutten en daarin 3000 ook meenemen
- Stadsboswachter
- Aandacht voor toegankelijke routes
- JOGG onderdeel adviesgroep
- Biodiversiteitswandelingen; bingokaart voor kinderen
- Droppen in Dordt (dropping)
- Routes door bewoners laten maken
- Eyecatcher aan 3000 koppelen bijvoorbeeld bankje in bepaalde kleur of stoeptegels
- **Woonwag** ga het gewoon doen
- Meedoen aan '24 uur voor de stadsnatuur' van Natuur en Milieu
- Met bewoners meelopen en foto's maken; **Woonwag**
- Markante punten identificeren; iedereen kan zelf afstand bepalen
- Onderhoud (deels) door inwoners
- Wandelen vergaderen stimuleren + koppelen aan **Woonwag** bedrijventerreinen

Informeren bij

- Running crew → ervaringen ophalen
- Ophalen ideeën bij bestaande wandelgroepen in Dordrecht
- Check ontwikkeling ommetje app
- Heeft Dordrecht een vastgesteld voetgangers netwerk? Check bij Lars
- **Woonwag** kan helpen bij bekend maken van routes

Te gebruiken info/bronnen/apps/methode

- **Woonwag**; nabijheid groen; wandelnet; postcode 6 gebied, zie [Nabijheidsanalysestool maakt aantrekkelijke wandelomgevingen zichtbaar - Wandelnet](#)
- QR-fit
- **Woonwag** (wandelen overleggen), zie <https://www.woning.nl/uitlog/>
- Work walk box van Fontys (ida **Woonwag**)
- Bewegvriendelijke schoolomgeving **Woonwag** box
- IVN → buurtsafari's

Inspiratie andere plekken

- Dieren betrekken in beweeg/looproute (Amersfoort)
- Vb. Rotterdam aanleidingen waar je kunt aanzetten; 100 m markering
- Amersfoort elke wijk route van 5km; route op kaart zetten; in samenwerking met Stichting Marathon
- In Woerden in elke wijk route; iets op lantaarnpalen geplakt; koppeling met buurtsportcoaches
- Handlooproutes Amsterdam; faciliteren gemak om het te lopen
- Arnhem Goot blauwe route in samenwerking met Decathlon
- Enschede **Woonwag** hardloopstraat
- QR-codes boswachterspaden à eventueel ook iets voor onze beweegroutes
- Vb. China/Zuiderpark: routes start met afstand
- **Woonwag** Groep van sprint in **Woonwag** Breda → onderafdeling Sprint sociaal
- Routebureau Utrecht → koppeling verhaal aan route
- Kinderen centraal bewegend spelen (en anders om) vb. OBS ingenieurs vb. Delft Amsterdam
- Naturedesk groenblauwe kaarten → groenblauw licht op

Lossen opmerking

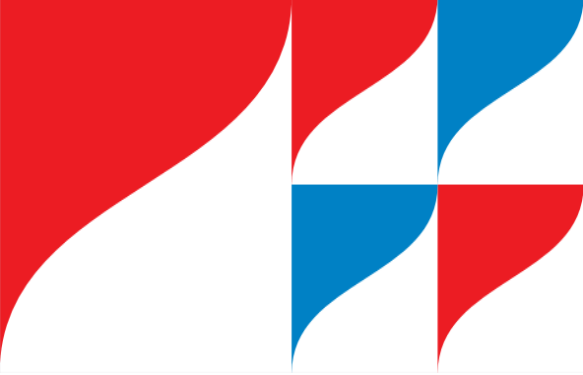
- Stomp valt in de praktijk tegen

Gevoerd, maar wat ook alweer mee bedoeld?

- Niet perfecte rondjes agenderen
- In **Stapwag** Parklopen op de rondjes ranking

- Groen boven stappen bij STOMP
- Bureau-kubus

Uitkomsten deelsessie besproken met Adviesgroep Gezonde Leefomgeving

Top 3 om mee aan de slag te gaan:

1. In kaart brengen routes: waar mist nog iets?
 - Aansluiting wijken op Stadspark Dordrecht
 - Kaart maken samen met data adviseur
2. Bewoners naar de kaart laten kijken
3. Aandacht voor toegankelijke routes/met bewoners meelopen

Adviesopdracht speel- beweeg- sport- en ontmoetingsplekken in de buurt

- Wethouder Marc Merx heeft de Adviesgroep Gezonde Leefomgeving gevraagd advies uit te brengen
- *Wat is er nodig om (ondanks beperkte middelen) gezonde en sociale (centrale) buitenruimtes te ontwikkelen en beheren die bijdragen aan ontmoeten, spelen, bewegen en natuurbeleving, én tegelijk inspelen op klimaatuitdagingen?*
- Fase 1 (adviesrapport) net afgerond

Adviesrapport speel-, beweeg-, sport- en ontmoetingsplekken in de buurt

Hoe kunnen we gezonde en sociale (centrale) buitenruimtes ontwikkelen en beheren?

Adviesgroep Gezonde Leefomgeving

25-9-2025

Adviesopdracht speel- beweeg- sport- en ontmoetingsplekken in de buurt

Deelvragen op verschillende onderdelen:

- Schaal/locatie
- Inrichting en beheer
- Bewonersparticipatie
- Programmering
- Financiering
- Praktijk

Startnotitie Spelen, Bewegen, Sporten en Ontmoeten (SBSO)

- In juli motie aangenomen 'Behoud van Speelplekken-in-onze-wijken'
- Er ligt nu een Startnotitie Spelen, Bewegen, Sporten en Ontmoeten (SBSO)
- 28 oktober jl. beeldvormende sessie raad
- Adviesrapport SBSO-plekken in de buurt vormt input voor nieuw op te stellen SBSO-beleid
- Van sectoraal naar integraal beleid
- Nog steeds wel een uitdaging qua budget (nog steeds in scenario verschrallen)

MOTIE

Behoud van speelplekken in onze wijken

+27
-12 } aangenomen mig

De gemeenteraad van Dordrecht, in vergadering bijeen op 15 juli 2025, behandelend het agendapunt Perspectiefnota 2026,

Constateernde dat:

- Het college in het kader van de bezuinigingsopgave van €17 miljoen geen middelen heeft gereserveerd voor het behoud van speelvoorzieningen in de wijken, wat leidt tot een vermindering van 20% van het aantal plekken en verschralling van de leefomgeving;
- Uit de commissiebehandeling bleek dat een verwachte hogere uitkering uit het gemeentefonds, als gevolg van bevolkingsgroei (o.a. door opvang), nog niet is verwerkt in de meerjarenbegroting;
- Het presidium in meerderheid heeft besloten om bij de begroting structureel €72.000 te besparen op het budget van de representatie en materieel budget van de gemeenteraad en de kosten van de Rekenkamer;

Overwegende dat:

- deze extra structurele opbrengsten, zowel uit het gemeentefonds als door de bezuiniging op de gemeenteraad, ingezet kunnen worden om speelvoorzieningen in stand te houden en te verbeteren;
- speelplekken van grote waarde zijn voor de leefbaarheid, gezondheid en sociale samenhang in de Dordtse wijken;

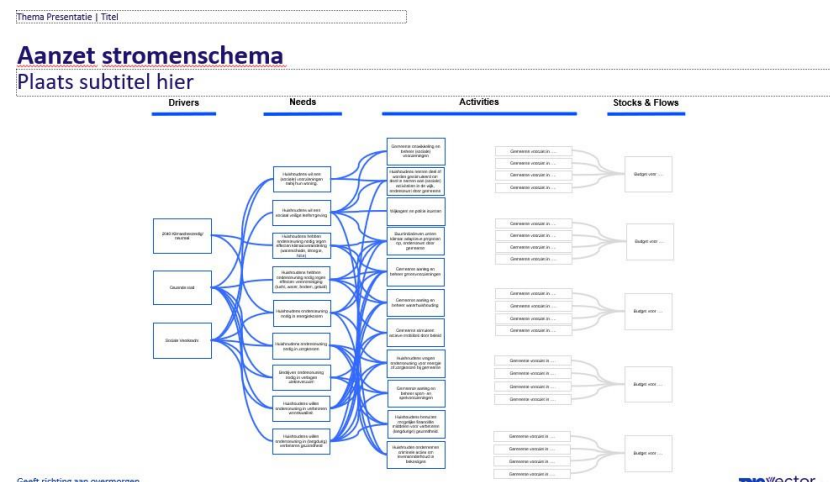
Draagt het college op:

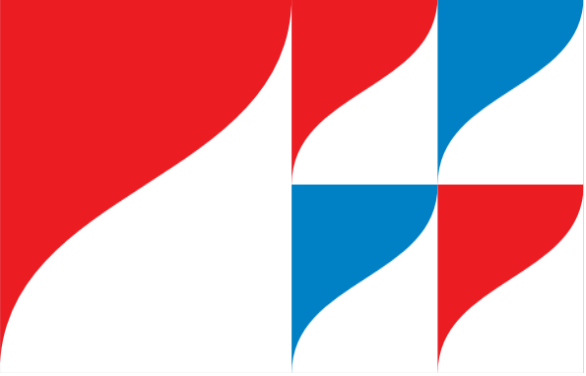
- Uit de verwachte meeropbrengst uit het gemeentefonds als gevolg van de toename van het aantal inwoners €250.000 op te nemen in de begroting, en deze middelen te bestemmen voor behoud en herstel van speelplekken in de wijken;
- De vrijval van €72.000 door de bezuiniging op de gemeenteraad eveneens hiervoor aan te wenden;
- Voor de begroting 2026 een 'startnotitie Spelen' aan de raad voor te leggen, met daarin varianten voor behoud en versterking van speelvoorzieningen binnen het beschikbare budget;
- Bij de opstelling van deze notitie nadrukkelijk mee te nemen hoe inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers kunnen bijdragen aan speelvoorzieningen in de wijk.

En gaat over tot de orde van de dag.

- Oplevering eind januari 2026, input voor onderhandelingen nieuwe coalitieakkoord

- Wijkscan SBSO-plekken
- TNO onderzoek financiële stromen gezonde leefomgeving
- Advies hoe de organisatie het beste in te richten voor integraal SBSO-beleid

Vragen ?

Huidige context

- Publicatie Nota Ruimte → Aandacht voor bereikbaar groen in en om de stad, verbinding stad-land, lopen als onderdeel gezondheidsbeleid
- Oproep van NBTC, KWbN & Wandelnet voor bijna 15.000 km extra wandelinfrastructuur rondom bewoningsgrens
- Ruimtelijke ontwikkelingen en opgaven Nederland bieden kansen

Datums Wandelnet webinars 2026

- ❑ Maandag 23 februari 2026
- ❑ Maandag 18 mei 2026
- ❑ Maandag 28 september 2026
- ❑ Maandag 30 november 2026

Hopelijk tot de volgende keer!

